

Lausunto TE-palvelut 2024 asetuskokonaisuudesta

Kaupunginhallitus 25.03.2024 § 71
174/14.00.01/2024

Valmistelija

Kehittämiskojohtaja Laaksonen Paavo, työllisyyspäällikkö Kantola Kaisa

Johdanto

Eduskunta hyväksyi keväällä 2023 julkisten työvoima- ja yrityspalvelujen uudelleen järjestämistä koskevan lainsäädäntökokonaisuuden.

Laki työvoimapalveluiden järjestämisestä (380/2023, järjestämislaki) tulee voimaan 1.1.2025. Kyseisellä lailla julkisten työvoimapalveluiden järjestämisvastuu siirretään valtion työ- ja elinkeinotoimistoilta kunnille ja kuntien muodostamille yhteistoiminta-alueille, työllisyysalueille.

Järjestämisvastuun siirtoa koskevaan lainsäädäntöpakettiin sisältyy lisäksi lukuisia muita lakimuutoksia, kuten 1.1.2025 voimaan tulevat työllistymisen monialaisesta edistämisestä annettu laki (381/2023, TYM-laki) ja muutokset elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista annettuun lakiin (897/2009, muutoslaki 382/2023, ELY-KEHA-laki). Näihin lakeihin sisältyy useita asetuksenantovaltuuksia.

Loimaan kaupungin lausuntoluonnos on laadittu hyödyntäen Varsinas-Suomen TYP-johtoryhmän lausuntoa. Lausunnossa kiinnitetään erityistä huomiota hyvinvointialueiden rooliin ja resursointiin monialaisten palvelujen tuottamisessa. Lausuntoluonnos pykälän liitteenä.

Tausta

Asetus 1: Valtioneuvoston asetus julkisista työvoimapalveluista

Järjestämislakiin sisältyy useita asetuksenantovaltuuksia, joista osa on uusia ja osa vastaa voimassa olevan julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain (916/2012, JTYPL) asetuksenantovaltuuksia.

Asetuksessa säädettäisiin tarkemmin työllistymissuunnitelman rakenteesta, hyväksymisestä ja arkistoinnista, työllistymissuunnitelman toteuttamisesta ilmoitettavista tiedoista, työnvälityksestä Suomesta ulkomaille ja ulkomailta Suomeen ja työvoimakoulutuksen opiskelijavalintamenettelystä sekä eri tukien ja korvausten hakemisesta, hyväksymisestä ja maksamisesta. Ehdotettu sääntely vastaisi soveltuvin osin voimassa olevan JTYP-asetuksen sääntelyä. Lisäksi asetuksessa säädettäisiin työvoimakoulutuksen yhteishankinnan maksuosuuksista. Maksuosuuksia määrittäessä otettaisiin huomioon valtioneuvoston yleinen ryhmäpoikkeusasetus, joka asettaa enimmäisrajat yrityksille myönnettävälle valtioneuvoston tuella. Maksuosuudet määriteltäisiin asetuksella siten, että työvoimaviranomaisen osuus koulutuksen hinnasta ei ylittäisi sallitun tuen määrää.

Asetus 2: Valtioneuvoston asetus työvoimapalveluiden ohjauksesta

Asetuksella annettaisiin järjestämislain nojalla tarkempaa sääntelyä työllistymisen edistämisen valtakunnallisten tavoitteiden valmistelusta ja tarkistamisesta sekä työllisyyden edistämisen valtakunnallisen neuvottelukunnan kokoonpanosta ja jaostoista.

Työllisyyden edistämisen neuvottelukunnassa olisi laaja sidosryhmien edustus ja sen puheenjohtaja olisi työ- ja elinkeinoministeriöstä. Neuvottelukunta voisi asettaa asioiden valmistelua tai tietyn asiakokonaisuuden tarkempaa käsittelyä varten jaostoja. Neuvottelukunnalla olisi lisäksi kolme pysyvää jaostoa: kuntajaosto, tietojaosto ja yhdyspintajaosto.

Asetus 3: Valtioneuvoston asetus elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

Työvoimapalveluiden järjestämisvastuun siirtyessä valtiolta kunnille TE-toimistot lakkautetaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista annetun lain muutoksella (382/2023).

Järjestämisvastuun siirto vaikuttaa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten (jäljempänä ELY-keskus) sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen kehittämisen ja hallintokeskuksen (jäljempänä kehittäminen- ja hallintokeskus) tehtäviin. Tehtävämuutokset on toteutettu ELY-KEHA-lakiin tehdyillä muutoksilla (382/2023) ja ne tulevat voimaan 1.1.2025.

Kehittämisen ja hallintokeskuksen tehtävistä säädetään ELY-KEHA-lain 3 a §:ssä. Pykälässä säädetään kehittäminen- ja hallintokeskukselle eräitä uusia tehtäviä, joista yhden osalta on tarpeen antaa tarkempaa sääntelyä. Kyseinen tehtävä on pykälän 2 momentin 2 kohdassa säädetty tehtävä seurata ja arvioida työvoimapalvelujen tuloksellisuutta ja toimivuutta sekä tuottaa niitä koskevaa tietoa. Pykälän 4 momenttiin sisältyy valtuus antaa tarkempia säännöksiä kehittäminen- ja hallintokeskuksen tehtävistä valtioneuvoston asetuksella.

Asetuksesta poistettaisiin säännökset, jotka koskevat järjestämisvastuun siirron yhteydessä lakkautettavia TE-toimistoja, niiden ohjausta ja valvontaa sekä työ- ja elinkeinohallinnon asiakaspalvelukeskusta. Asetuksesta kumottaisiin tehtävien keskittämistä Uudenmaan ELY-keskukseen tai TE-toimistoon koskevia säännöksiä siltä osin kuin tehtävät on laissa säädetty kehittäminen- ja hallintokeskukselle.

Asetuksessa tarkennettaisiin kehittäminen- ja hallintokeskuksen uutta, työvoimapalveluiden tuloksellisuuden ja toimivuuden seuranta-, arviointi- ja tiedontuottamistehtävää. Asetuksen nimikettä muutettaisiin siten, että siinä mainittaisiin myös kehittäminen- ja hallintokeskus, vastaavasti kuin lain nimikkeessä.

Asetus 4: Valtioneuvoston asetus työllistymisen monialaisesta edistämisestä

Työllistymisen monialaisesta edistämisestä annettuun lakiin sisältyy asetuksen antovaltuus, jonka nojalla ehdotetussa asetuksessa annettaisiin tarkempia säännöksiä monilaisen tuen yhteistoimintamallin organisoinnista. Sääntely koskisi johtoryhmän asettamista, kokoonpanoa ja tehtäviä, yhteistyösopimuksen sisältöä sekä yhteistoimintamallin organisointia johtavan henkilön ja tämän varahenkilön nimeämistä ja tehtäviä.

Asetus 5: Valtioneuvoston asetus työttömyysturvalain täytäntöönpanosta

Työttömyysturvalain täytäntöönpanosta annetun valtioneuvoston asetuksen (1330/2002) 3 a §:ssä säädetyt viittaukset työ- ja elinkeinotoimistosta ja työ- ja elinkeinohallinnon

asiakaspalvelukeskuksesta muutettaisiin koskemaan työvoimaviranomaista. Mainittu 3 a § koskee ajankohtaa, jona työnhakijan katsotaan kieltäytyneen työstä. Säännökseen ei tehtäisi sisällöllisiä muutoksia.

Asetus 6: Työ- ja elinkeinoministeriön asetus työvoimapolitiittisen lausunnon antamisesta ja lausuntoon merkittävistä tiedoista

Työvoimapolitiittisen lausunnon antamisesta ja lausuntoon merkittävistä tiedoista annettuun työ- ja elinkeinoministeriön asetukseen (1556/2016) tehtäisiin työvoima- ja yrityspalveluiden järjestämistä vastaavien muuttamisesta johtuvat välttämättömät muutokset. Asetuksessa säädetään muun muassa määräajoista, joiden kuluessa työvoimapolitiittinen lausunto on annettava. Määräajat säilytettäisiin samoina kuin nykyisin.

Asetus 7: Valtioneuvoston asetus aluehallintovirastoista annetun valtioneuvoston asetuksen 13 a §:n muuttamisesta

Asetuksen 13 a §:n 1 momentin 1 kohdaksi lisättäisiin säännös, jonka mukaan Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto hoitaisi koko maan alueella työvoimapolitiittisten palveluiden järjestämisestä annetussa laissa (380/2023) tarkoitetut aluehallintovirastoille säädetyt tehtävät. Järjestämislain 25 §:ssä säädetään aluehallintoviraston tehtävästä työvoimaviranomaisen valvontaviranomaisena.

Esittelijä	Kaupunginjohtaja Rantala Jari
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus lausuu TE-palvelujen 2024 asetuskokonaisuudesta liitteen mukaisesti.
Päätös	Hyväksyttiin.